

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo. Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmondvrste za vsako pot.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 goldinar, po pošti prejemam 1 gl. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto VIII.

V Celovcu 10. julija 1889.

Štev. 13.

Knezo-škof. stolni kapitol lavantinski daje na znanje prežalostno vest, da so Njih knezoškofovska milost in ekscelencija prevzvišeni, visokorodni gospod gospod

Jakob Maksimilijan Stepischnegg,

knezoškof lavantinski,

prisednik prestola Njih Svetosti rimskega papeža, Njih c. kr. apostolskega Veličanstva dejanski tajni svetnik, velikokrižnik c. avstrijskega Franc-Jozefovega reda, član avstrijske gosposke zbornice, deželnega zbora štajerskega, doktor sv. pisma itd. itd.

po kratki mučni bolezni, prevideni s svetimi zakramenti za umirajočee, dné 28. junija t. l. ob 11¹/₄ uri predpoludnem mirno v Gospodu zaspali. Sv. Oče Leon XIII. poslali so Jim še pred smrtjo sveti apostolski blagoslov.

Rojeni v Celju dné 22. julija 1815, za mašnika posvečeni dné 2. avgusta 1838, za knezoškofa imenovani dné 21. decembra 1862, potrjeni dné 17. januarja, posvečeni dné 18. januarja 1863, obhajali so ranjki prevzvišeni knezoškof leta 1888. zlato sv. mašo in petindvajsetletnico škofovske službe.

Sprevod preljubljenega višjega pastirja bil je v pondeljek 1. julija ob 1/2 10. uri zjutraj.

Maribor, dné 5. julija 1889.

Združeni kristjani na Dunaju.

Liberalna hiša se podira. Na Dunaju so imeli včasih največo moč, zdaj so pa tudi tam že prišli v slabo ime. Če pa glavno mesto našega cesarstva liberalcem hrbet obrne, potem vemo, da je njih oblast pri kraju. In to se je v veliki meri že zgodilo. Pri zadnjih volitvah v mestni zbor so liberalci po največ krajih propadli. To pa je tako prišlo: Z liberalci so se zvezali Judi in ti so znali vse tako obračati, da je le njim pri vseh rečeh pripadal največji dobiček. Domači, krščanski obrtniki so morali drug za drugim zapreti, bogateli so pa iz Poljske in Ogerske privandrani Judi, katerih je na Dunaju vsaki dan več. S slabimi, pa cenimi izdelki so vse kupce na se potegnili. Oni si med seboj pomagajo, kristjani pa ne. Tudi si znajo Judi na mnogo drugih načinov pomagati. Oče naredi krido, kupčijo pa na ženo prepíše in upnikom nič ne plača; potem naredi žena krido in prepíše

vse na sina in tudi nič ne plača. Tako imajo blago skoraj zastoj v rokah in lahko boljši kup prodajajo. Pokupijo vse slabo blago in ga za dobrega prodajajo. Svoje delavce slabo plačajo, in potem je tudi izdelek po tem, to je, površno narejen. Tako je prišlo Dunajsko blago, ki je nekdaj daleč slovelo, v slabo ime. S tem so prišli Dunajski rokodelci v čedalje hujše stiske. Nekaj časa so jih judovski listi tolažili s tem, da so jih hujskali na duhovnike in na Slovane, češ, ti so krivi slabih časov. Vendar pa so se s časom ljudem oči odprle, da so spoznali, kje je njih pravi sovražnik, in od tega časa se je začel njih srd obračati proti Judom. Tako se je rodila stranka antisemitov ali protijudovcev. V mnogih rečeh imajo prav: naj bi se judovskim bankam in bogatašem prepovedala vsaka sleparija, naj bi ne smeli več prodajati pokvarjenih in ponarejenih pridelkov in izdelkov, naj bi se jim več toliko ne dovolilo, tlačiti se v srednje in višje šole ter kristjanom boljše službe jemati itd.

Vendar pa na svetu nobena reč ni popolnoma. Nemški antisemiti in takozvani „zdrženi kristjani“ na Dunaju sicer v prvi vrsti sovražijo Juda, a tudi drugih narodov ne marajo; pri njih le Nemeč kaj velja. Tudi so med njimi taki, ki jim je Avstrija malo pri sreči, toliko več pa Nemčija. Tega pa ne pomislijo, da je v Avstriji večina ljudi slovanskih, in če tem ne priznajo enakih pravic, potem ne bojo dosti kaj dosegli. Ko je šlo na Dunaju za češko šolo, niso tudi antisemiti o tem nič slišati hoteli. Da so jim pa ravno Čehi mnogo pripomogli do zmage, tega se nočejo več spominjati.

Tudi znani list „Vaterland“ je potegnil s to stranko. Kamor veter piha, tje se drevesa nagibajo. Dokler tega vetra ni bilo, je bolj odločno pisal za ravnopravnost Slovanov. Zdaj pa že pogosto Slovane zatajuje, da bi se prikupil nemškemu antisemitom. Prav čudno je bilo obnašanje tega sicer izvrstnega lista v zadevi slovenskega učnega jezika v ljudskih šolah. Slovenci so pri shodu v Žaleu sklenili, poslancem priporočati, naj glasujejo le za tako šolsko postavo, ki bo postavila materni jezik kot učni jezik. Ta pravična tirjatev pa „Vaterlandu“ ni bila všeč. Rekel je, da se s tem le cela postava v nevarnost spravljaja. Slovenci naj se s svojimi željami le zaupljivo obrnejo na deželni zbor v Gradcu, ta naj to stvar uravna. „Südsteierische Post“ je na to „Vaterlandu“ očitala, da uganja slabe burke, ker bi moral vedeti, da imajo v Graškem deželnem zboru nemški liberalci zagotovljeno večino, in od tistih nemajo Slovenci nikdar pravičnosti pričakovati. „Vaterland“ je bil zdaj v zadregi in ni vedel nič pravega odgovoriti.

Po eni strani tedaj so „zdrženi kristjani“ na Dunaju in kamor so se od tam zatrosili, vesela prikazen: duhovščine ne zaničujejo; poganjajo se za pravice krščanskega ljudstva proti bogatašem, zlasti judovskim; delajo na to, naj bi se delavni stanovi uredili vsak za sebe in skrbeli, da bi vsak dobil delo pošteno plačano, tako gospodar, kakor služabnik; da bi se odpravilo vse sleparstvo in odiranje ljudstva; da bi spet v čast prišli dobri izdelki, toda izmečki in ponarejeni goljufni izdelki naj bi ne smeli na trg; naj bi se odstranili preobilni prekupci itd. To so vse lepe in hvale vredne reči, ki obetajo lepšo prihodnost. Kajti te misli, ki vsacega v živo zadevajo, širijo se jako hitro po celem cesarstvu, ker imajo zdravo jedro v sebi. Pri bodočih državnozborskih volitvah leta 1891. se bo pokazalo, da liberalci nemajo več zaupanja med ljudstvom. Ne samo na Dunaju, ampak tudi po drugih mestih in deželah vse vre; nove, zdravejšje misli vstajajo na dan, liberalne fraze pa so povsod že ob veljavo. Ljudje so se naveličali narodnega prepira in hujskanja zoper duhovščino. Saj niti eno, niti drugo revnemu ljudstvu nič ne koristi. Toliko bolj pa se poprijemajo tistih misli, ktere jim obetajo nekaj bolj varno in zložno življenje in nekaj več pravice v človeški družbi.

Kolikor bolj pa nas to gibanje veseli, tembolj obžalujemo, da se tudi ta stranka ne more prav znebiti narodnih predsodkov. Ako jim je res mar, da se ponovi krščanski družbinski red in odpravi gospodstvo kapitalizma in judovstva, morali bi si vendar zaveznikov iskati med Slovani, da ne bi se kje nasprotniki protijudovcev zvezali s Slovani in potem zopet oblast na sebe potegnili! Morali bi

vendar vedeti, da pridni, pošteni in revni Slovan, ki se največ le s kmetovanjem in dninarstvom peča, nikdar ni bil na potu nemškemu obrtniku in trgovcu.

Koroški Slovenci v Ljubljani.

Nepopisljivo lepa bila je Vodnikova slavnost v Ljubljani, posebno prijetna pa še za Korošce, ktere so kranjski Slovenci s prisrčnim veseljem sprejeli in jim postregli, da jih nekoliko odškodujejo za zaničevanje, ktero morajo koroški Slovenci še zmirom trpeti od strani nemškutarjev in zagrizenih Nemečev. Na celi poti po Gorenjskem so koroške Slovence srčno in navdušeno pozdravljali, v Ljubljani pa ljubeznjivo sprejeli, prenočili in povsodi s pozdravi spremljevali. Že v Kranjski gori se je zbralo mnogo ljudstva, na čelu mu ljubeznjivi gosp. notar Hudovernik, ki je naše v imenu vseh navdušeno pozdravil. Možnarji so krepko pokali med tem, ko so dekleta koroškim Slovincem delile šopke iz planinskih rož. Tako je bilo tudi na Dovjem. Na Jesenicah je Korošce pozdravil gospod župan Treven; gospodičina Erženova pa jim podari lep šopek in sledečo, nalašč za to zloženo pesem:

Pozdrav koroškim Slovincem.

Pozdravljeni na kranjskih tleh, koroški bratje Vi,
Pozdravljeni iz dna src, da ste do nas prišli;
Zgubljene smo Vas šteli že, pa zdaj dokaz nam je:
Slovan Korošec gre na dan in rod njegov ne mre.

Dežela Vaša je središče bila nam nekdanj,
Pohlepni tujec pa bi rad si jo osvojil zdaj; —
Al' če planine meje so, nas veže pa srcé,
Kar vroča kri spojila je, ne strgajo ljudje.

Prišli Vodnika ste častit, namen uzvišen, blag,
On bil učitelj národa, buditelj mu je drag.
Ko on ljubimo národ svoj iz duše svoje vse
„Naprej zastava slave!“ pa naj naše geslo je.

Postojte srečno bratje, saj prišel je dan vesel,
V Ljubljani svoji zdaj Sloven Slovenca bo objel.
Kdar pa na dom se vrnete, naj krepko zaori:
Na dan Slovan; Koroška nam še izgubljena ni!

Jeseniške Slovenke.

Sprejem na Jesenicah je bil res prisrčen in nekteri Korošci so bili do solz ginjeni. Na „Frtali“ pri Kamnigoricí so se videle velike zastave v cesarskih in slovenskih barvah (belo-modro-rudeče), in topiči so grmeli, da je odmevalo od vseh hribov. V Kranju je bilo vse v zastavah, sprejem prav lep. Streljali so kar na treh krajih ob enem. Pozdravil je Korošce g. notar Globočnik, zahvalil pa se je v imenu Korošcev g. Legat iz Celovca, med tem pa so kranjske gospodičine delile koroškim Slovincem prekrasno duhteče in lepe šopke. Tudi iz Loke smo čuli možnarje pokati. V Št. Vidu so nas prišli pozdravit požarni brambovci in katoliški rokodelci z zastavami; ravno tako nas je pozdravila v Šiški čitalnica z zastavo in streljanja tudi tukaj ni bilo ni koneca ni kraja. Najlepši se ve da je bil sprejem v Ljubljani. Na kolodvoru so nas čakali z banderi „Sokolovci“, pevsko društvo „Slavec“ in mnogo veljavnih gospodov ter na stotine drugega občinstva. Srčno nas ogovorita in pozdravita gosp. dr. Vošnjak, predsednik slavnostnega odbora za Vodnikov spomenik, in gospodičina Vošnjakova, ktera podeli voditelju koroških Slovincem krasen šopek. Zahvalil se jima je naš deželni poslanec g. Muri. Potem smo se posedli

v vozove ter odpeljali v mesto. Stanovanja so bila za nas že preskrbljena. Naj bo Ljubljancem za to izkazano nam ljubezen izrečena srčna zahvala! Zvečer smo se zbrali na vrtu čitalnice, kjer smo poslušali izvrstne ljubljanske pevce in godbo iz Bleda. Pri tej priliki smo slišali tudi mnogo lepih in navduševalnih nabitnic.

Drugo jutro smo šli k službi Božji na prijazni hrib, ki mu pravijo Rožnik. Tam je lepa cerkva Matere Božje s krasno oltarno sliko. Med mašo so ljubljanski čitalnični pevci tako lepo peli, da še nismo kaj takega čuli. Potem smo šli se malo okrepčat v prijazno gostilno na holmev poleg cerkve in pozneje v mesto nazaj, kjer smo si ogledali deželni muzej in videli mnogo starinskih rečij. Po kosilu smo nekteri šli na „Grad“, od koder se vidi celo ljubljansko polje, po eni strani do Kamnika in Kranja, po drugi pa do Vrhnike. Popoldne je bila spominska slavnost na Vodnikovem grobu, kjer je govoril g. Ivan Hribar. Zvečer smo šli v gledališče. Igrali so prav lepo dve igri, le samo vročina nas je stiskala, da smo komaj prestajali.

Med dnevom ogledali smo si prijazno slovensko mesto in tudi druge zanimivosti.

Vodnikova podoba je prav dobro narejena in stoji na lepem trgu. Ogledali smo si tudi več ljubljanskih cerkvá, in reči moramo, da so prav lepe in veličastne, pridno ozaljšane in osnažene. V tem oziru se Celovec z Ljubljano ne more meriti. Kranjski kmetje in kmetice se tudi prav snažno oblačijo ter imajo možato obnašanje in govorjenje. Žita so bila prav lepa, dežela se nam vidi rodovitna, posebno od Ljubljane proti gorenski strani in na Posavji.

Dalje naj še omenimo, da je g. dr. Vošnjak koj prvi večer Korošce, zbrane v čitalnici, srčno pozdravil, in da se mu je prav primerno zahvalil g. Wutti iz Vočila. Gosp. Wutti je rekel: „Predragi nam kranjski bratje in sestre! V imenu vseh tukaj zbranih koroških Slovencev in Slovenk, in tudi v imenu tistih, ki so doma ostali, Vas pristrčno pozdravim in se Vam prav lepo zahvalim za toliko prijazni sprejem po vsej poti čez gorensko stran noter do bele Ljubljane. Sprejeli ste nas, kakor mnogozaslužne zmagovalce, če tudi po mnogih naporih še ni zmagala naša pravična reč. Žalostno se nam godi. Nasprotniki naši rajši poslušajo zverinske glasove, kakor naš mili slovenski jezik. Da nas to boli in peče, to lahko verujete. Pa mi sami smo preslabi v tem boju, zato se z uljudno prošnjo obračamo do Vas, mili nam bratje na Kranjskem, da nam tako naprej pomagata, kakor ste že večkrat storili. V prvi vrsti se pristrčno zahvaljujem slovenskim gospodom državnim poslancem, ki so s tako prepričevalno besedo odkrivali naše skeleče rane v visokem državnem zboru in prosim, da bi to ponavljali tako dolgo, da tudi mi dosežemo tiste pravice, ki so nam prisojene po Božjih in človeških postavah. Delajmo toraj z združeno močjo! In zato Vam, mili nam kranjski bratje in sestre, kličemo pristrčni „živio!“ Burni živio! so sledili tem besedam.

(Konec prihodnjic.)

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Hranilno in posojilno društvo v Celovcu). Kakor je čitateljem „Mira“

že znano, osnovali so nekteri rodoljubi iz Celovca in iz okolice hranilno in posojilno društvo, ki ima namen pomagati vsakemu, kdor je tega vreden, posebno pa našim slovenskim kmetom, ako se nahajajo v denarnih zadregah. Načelstvo zadruge prosilo je za vpisanje zadruge v zadrudni register in veleslavno c. kr. deželno sodišče v Celovcu je izdalo sledeče

Št. 5280.

Oznanilo.

Vsled tusodnega odloka od 24. maja 1889, št. 5280, se je v tusodni zadrudni register vpisala zadrudna firma: „Hranilno in posojilno društvo v Celovcu, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“, „Spar- und Vorschußverein in Klagenfurt, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung“. To podvzetje se opira na pravila od 16. maja 1889. Namen zadruge je, prejemati hranilne vloge na obresti, dobivati si denarna sredstva s svojim zadrudnim kreditom, in posojila dajati.

Ravnateljstvo obstoji iz ravnatelja, denarničarja, kontrolorja in četririh odbornikov, kateri se volijo v občenem zboru na tri leta.

V ravnateljstvo voliti se more vsak samostalni ud zadruge, kateri ima vsaj jeden glavni delež.

Ravnateljstvo zastopa zadrugo tako, da podpiseta svoja imena dva uda pod firmo, ktera je ali pisana ali s pečatom natisnjena.

Vsaki zadrudnik mora imeti vsaj jeden glavni delež v znesku 100 gld., opravični delež I. vrste po 10 gld. ali pa opravični delež II. vrste po 2 gld.

Izmed šesterih odbornikov izstopita vsako leto dva in se nadomestita z novo volitvijo.

Sklepe in druga naznanila zadruge razglašá ravnateljstvo z nabitimi oznanili v zadrudni pisarnici.

Sedanje ravnateljstvo obstoji iz gospodov:

Anton Wakonig, kanonik in podvodja Marijanišča v Celovcu, kot ravnatelj.

1. Lambert Einspieler, kanonik in škofijski kancelar v Celovcu,

2. Šimen Janežič, nadporočnik v pok. v Celovcu,

3. Vekoslav Legat, vodja tiskarne družbe sv. Mohora v Celovcu.

4. Dr. Jakob Šegula, odvetnik v Celovcu,

5. Janez Ure, kmet v Voglah,

6. Janez Wieser, predmestni župnik pri sv. Lovrencu v Celovcu,

1. Jakob Hedenik, kmet v Žihpolju,

2. Matija Prosekar, kmet na Plešivcu,

3. Matevž Šervicelj, komendator na Reberci,

4. Andrej Wieser, dekan v Grabštanju,

C. kr. deželno kot trgovinsko sodišče v Celovcu,

dné 24. maja 1889.

Temu dodamo še, da obrestuje hranilno in posojilno društvo vloge po $4\frac{1}{2}\%$, to je: oni, ki denar pri zadrugi hrani ali na obresti naloži, dobi $4\frac{1}{2}\%$ na leto obresti, tedaj $\frac{1}{2}\%$ več, kot pri koroški hranilnici v Celovcu. Kdor pri zadrugi denar izposodi, ima plačati, če je posojilo na njegovem zemljišču zavarovano, $5\frac{1}{2}\%$ obresti, izposojevalec na osobni kredit (menjice) pa 6% obresti na leto. Vsak, ki posojilo dobi, mora biti zadrudnik in ima kot takošen zadrudni delež I. ali II. vrste, ki je njegova lastnina in se mu po $4\frac{1}{2}\%$ na leto obrestuje. Vstopnina za vsakega zadrudnika iznaša 2 gld.

odborniki.

nadzorniki.

Posojilnica uraduje v advokaturni pisarni gosp. dr. Šegule „na zlatih štengah“, Pernhartove ulice št. 6, vsak četrtek od 1. do 3. ure popoldne. Sicer se pa tudi druge dneve lahko tam vse poizvé, kar kdo potrebuje.

Dostaviti nam je samo toliko, da hranilno in posojilno društvo vsakemu najtopleje priporočamo. Svoji k svojim!

Iz Celovca. (Vodnikova slavnost in naši Ultranemci.) Naše nemškutarje in nemške zagrizence silno jezi, da je šlo toliko koroških kmetov k Vodnikovi slavnosti in da so bili tam povsod z veseljem in častno sprejeti. „Mi smo le »bindišarje« zmirom zaničevali,“ si mislijo, „in jim trobili na uho, da za nje ni druge rešitve, kakor da se hitro ponemčijo in Nemcem pridružijo. Zdaj so jim pa po Gorenjskem in v Ljubljani tako čast skazovali; s tem jih bojo k sebi navezali in nas ne bojo hoteli več ubogati!“ Ta njih skrb res ni prazna. Korošci, ki so bili v Ljubljani, bojo zdaj poznali razloček in sprevideli, da je bolje, slovanskih bratov se okleniti, kakor pa tujemu narodu se uklanjati in na njegovo milost čakati. Pruske „Freie Stimmen“ imajo o tem cel uvodni članek, ki je jako zlobno, neotesano in plitvo pisan in iz kterega se bere le zavist in žolč, da se je slavnost v Ljubljani tako dobro posrečila. Vedno so naše Slovence na Kranjce pihali, na Kranjskem in v Ljubljani sploh pa so se zdaj Korošci in Kranjci pobratili, in to je račun zmedlo našim nasprotnikom, ki so se vedno držali načela „divide et impera!“ Da smo Slovenci razcepjeni na toliko dežel, to jim zelo ugaja, in da nas ločijo tudi gore, to jim je sladka tolažba. To je kažipot za naše politične voditelje, kaj jim je storiti: Slovence na kateri koli način združiti v eno deželo, po tem nam je težiti!

Iz Vrbske okolice. (Kresovi.) V „Miru“ ste nas le na kratko opomnili, naj prizigamo kresove na predvečer sv. Cirila in Metoda, da prvič hvaležni počastimo ta dva sveta brata, ki sta nam Slovanom prižgala luč sv. vere in omike, vdrugič pa da nasprotnikom pokažemo, da na Koroškem še živimo in hočemo tudi še nadalje živeti kot Slovenci in verni katoličani, akoravno nam nekteri že skoro odrekajo pravico do obstanka. Vedel sem, da vaš klic ne bo zastoj, vendar pa se nisem nadejal tolikega uspeha. Oj to Vam je bil prelep večer dné 4. t. m., kterega ne bom pozabil vse svoje žive dni. Že se je mračilo, ko pridem domu gredé na mali Strmec, na višavo, iz ktere se lepo vidi na bližnje Vrbsko jezero in na naše sosedne gore. V farnej cerkvi je ravno odzvonilo večernico in tibi mrak se je vlegel nad jezero in po dolini. „Noč na nebu zvezdice prižiga — v jezeru svit od svita miga — nič miru njih ne drami tihega“ — kar na enkrat zablisni in mogočen strel odmeva od griča do griča, od visokega in malega Strmca tje do v nebo kipeče Jepe in sivega Stola. Na vrhu sv. Katarine se zasveti prvi kres v čast in slavo sv. Cirila in Metoda in ni minulo pol ure, že je bil ves zgornji Rož v kresovem razsvitu. Od Škofič tje do Loških in Bekštanjskih rovt so goreli skoro na vsaki višavi velikanski kresovi, ki so jih gotovo z velikim trudom, pa z ravno tolikim navdušenjem nanosile žuljave roke naših zavednih in poštenih kmetov. Slava jim! Zvezdicam enako so zlasti lesketali kresovi na visoki Jepi od vrha do

podnožja ter jo v nočni temoti kinčali kot svitli zlahtni biseri v dokaz, da v zgornjem Rožu še vedno prebiva sv. veri in svojemu narodu zvesto udano, hvaležno ljudstvo! Celo na nemški meji so svetili kresovi, tako na Gozdanjah, na visokem Strmecu itd. Vmes pa so veselo možnarji pokali, da se je razlegalo po vsej dolini. Nemškutarji so debelo gledali, ker brž niso vedeli, kaj to pomeni. Oni so par revnih kresov zažgali na predvečer 14. majnika t. l., to je onega dneva, ko so hoteli častiti brezverno šolsko postavo; mi pa smo zažgali kresov desetkrat več in s tem dokazali, da hočemo šolo v duhu sv. Cirila in Metoda, to je katoliško in slovensko. Dobro bi bilo, ko bi tudi iz drugih dolin v „Mir“ poročali, koliko je bilo kresov, kajti v kanalsko, podjunsko ali ziljsko dolino itd. mi ne vidimo in bi nič ne zvedeli, ako bi nam „Mir“ ne sporočil. Veseli nas, da se je zgornji Rož tako obnesel. Te navade ne smemo več opustiti, ampak vsako leto bodemo počastili naša dva blagovesnika, da naj celi svet vidi in spozna, kaj naše srce ljubi, želi in časti. To razsvitljenje vrhov po gorah v slovenskih krajih naj jasno priča, da se naše ljudstvo zaveda in da hoče imeti šole tako vrejene, da mu bodo varovale najdražji svetinji: vero in narodnost, krščansko izrejo mladine na podlagi katoliške vere in mile materine besede.

Iz Libelič. (Nemškutarija. — Potreba podružnice sv. Cirila in Metoda. — Nov zvon.) Tudi pri nas jih je nekaj, da trobijo v nemško-liberalni rog in delajo po komandi, ki pride iz Celovca. Zato so po nasvetu drugih liberalcev tudi pri nas napravili veselico na čast sedanjim šolskim postavam. Kako velikanska je bila ta veselica, razvidite lahko iz tega, da se je zbralo celih pet mož, med njimi dva učitelja in en šolski svetovalec! — Ko bi mi tukaj napravili podružnico sv. Cirila in Metoda, zbralo bi se nas vsaj desetkrat toliko. Taka podružnica bi bila res potrebna, da bi se mi Slovenci včasih zbrali, se pošteno kratkočasili, kako moško rekli in kako slovensko zapeli. Po drugih krajih se Slovenci zbirajo in drug drugemu pogum dajejo. Tukaj smo pa kakor raztresene ovce. Če trije vkup sedijo, pa imajo vsak drugo misel. Zato se ni čuditi, da so pri zadnji volitvi za deželni zbor v Libeličah nemškutarji zmagali. — Pri Denceljnu v Mariboru smo si naročili nov zvon, ki bo tehtal 33 centov. Menda bo ulit že do meseca avgusta.

Iz Železne Kaple. (Naša šola. — Prošnja do družbe sv. Cirila in Metoda. — Kdaj naredimo mi svojo podružnico?) V Kapli so našeli blizo 600 Nemcev in skoraj ravno toliko Slovencev. Med temi 600 Slovenci je pa seveda tudi precej otrok, in ti morajo hoditi v trdo nemško Kapelsko šolo. Opomniti pa je treba, da v okolici, ki šteje nad 3000 duš, zavolj silnega gorovja in raztresenosti hiš, ni nobenih šol, in okolica je vsa slovenska. Ako tedaj kak posestnik iz okolice svojega otroka v šolo pošiljati želi, mora ga dati v Kaplo v rejo, da tu obiskuje trdo nemško šolo. Niti Slovenci iz okolice, niti oni v trgu tedaj nemajo lastne slovenske šole, akoravno morajo šolsko doklado ravno tako plačevati, kakor Nemci. Kakor zdaj stvari stojijo, bojo vse naše prošnje in pritožbe zastoj. Prosimo tedaj odbor slavne družbe sv. Cirila in Metoda, naj se on pouči o šolskih

razmerah našega okraja in naj, če mogoče, kaj stori za nas. Ako bi imela družba denarja zadosti, bilo bi najbolje, v Kapli ustanoviti otroški vrt in dvorazredno ljudsko šolo. Ljudje so revni, in ko bi se njih otroci nekoliko podpirali (s knjigami, obleko itd.), jih bojo prav radi pošiljali v slovensko šolo. Morda si pa slavni odbor kako drugo, cenejšo pot izmisli, da nam pomore. — Se ve da bi si morali tudi mi prej pridobiti naklonjenost slavnega odbora in ustanoviti svojo lastno podružnico, ki bi to zadevo pospeševala. Čudim se, da naši merodajni rodoljubi o tem še niso nič ukrenili. Po mojih mislih bi se lahko dobilo dovoljno število družnikov: vsi premožni posestniki iz okolice bi gotovo pristopili. Iz drugih krajev slišimo, kako te podružnice zbirajo zavedne in dobromisleče Slovence, jih poučujejo in pošteno kratkočasijo. Zakaj bi pri nas ne bilo kaj takega mogoče? Zdromite se toraj vsi, ki imate veljavno besedo, in ustanovite potrebno podružnico, da ne bomo preveč zaostali za drugimi Korošci, in da se nam ne bo kedaj očitalo, da mi gorjanci za kaj takega nemamo dovolj razuma!

Iz spodnjih Trušenj. (Požarna bramba.)

Tukaj smo ustanovili požarno brambo. Svitli cesar so nam poslali 50 gl. podpore, za kar smo jim srčno hvaležni in jim kličevo: „Bog jih živi še dolgo let!“ Iz Celovca smo dobili prav dobro brizgalnico, ki izmeče v eni minuti 230 litrov vode. Bog daj, da bi je nikoli ne potrebovali!

Iz Plešivca nad Kotmarovesjo. (Kresovi.)

Na večer 4. t. m. obhajali smo zares na veličasten način god naših slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Ni mogoče popisati prekrasnega prizora, ki se je odkrival našim očem iz hriba. Od Dobrača do Obirja, vrh sinjih gorá, po Rožni dolini, kakor tudi po hribih in dolinah takraj Drave in v Celovški okolici migljalo je več od štirideset kresov; bilo je skoraj kakor pogled v jasno večerno zvezdnato nebo. Na Kotmirskem in Žihpoljskem pogorji bilo jih je toliko, kakor če bi bili vsejani. Iz mnogih krajev se je čulo pokanje možnarjev; zdelo se nam je, kakor da strelji naznanjajo veličastno vstajenje in probujenje slovenskega Korotana. Prav gromeč bil je njih glas, kakor klic: Slovan gre na dan! Na raznih krajih v zrak švigajoče rakete kazale so vzvišeni pomen tega godu, povse pa je bilo videti, kakor da riše ljudstvo z ognjenimi črkami v ogromnih potezah svoj program: „vse za vero, mili naš dom in cesarja“. In ni li bil to pravi izraz ljudskega mišljenja, ključnega: „dajte nam naše pravice“. — Poleg tega pa so se čule tudi slovenske narodne pesni. To je bil pač najboljši odgovor izživljajočemu početju naših nasprotnikov od 14. maja t. l., katero se jim je tako do dobrega izjalovilo; saj je bilo na prvi pogled jasno, da je bila peščica njih kresov, kateri so bili stlačeni skoro vsi na enem mestu, napravljena le od nemčurske gospóde same, nikakor pa ne od našega slovenskega kmeta. Želeti bi bilo, da bi se ta lepa slovesnost vsako leto tako sijajno ponavljala in da postane Slovincem v navado, da bi s tem častili sveta svoja dobrotnika sv. Cirila in Metoda, ter očitno pred vsem svetom pričali svojo narodnost in slavno slavili slavnih Slovanov slavo!

V Beljaku, na dan sv. Cirila in Metoda. Sinoči razgled iz beljaškega mosta velikansk. Prekrasni kresovi na čast slovanskim apostolom sv. Cirilu in

Metodu na Jepi, Roščici in nižjih hribih so očarali ljudstvo, ki se je na mostu mnogoštevilno zbralo in ugibalo, kaj ti nenavadni ognji pomenijo. — Le tako naprej! Slava zavednim Rožanom!

Iz St. Kancijana. (Prvi letošnji zbor naše podružnice sv. Cirila in Metoda. — Zvonjenje zoper hudo vreme.) Spomina vreden dan bil je za nas 10. junij t. l., ko smo se v tako obilnem številu zbrali v lepih, z zastavami, venci in podobami okinčanih sobanah Rušove gostilne v Sameržni vesi. Prvič nas pozdravi predsednik podružnice ter se zahvali za obilni prihod zavednih Slovencev, posebno iz okolice. Nas pa tudi prijazno opomni, naj nobeden izmed udov ne odstopi, temveč še veliko novih pristopi, da tako z združeno močjo po izgledu naših slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda zamoremo delovati za vero katoliško, apostolsko cesarstvo in besedo materno. K zborovanju došlo je mnogo rodoljubov iz Celovca, Velikoveca itd., ki so tako lepo in ganljivo govorili, da so marsikteremu solze igrale v očéh. Ljudstvo pa je ploskalo in odobravalo govore z dobro-klici. Vsem častitim govornikom izrekamo srčno zahvalo. Mi pa si ohranimo vse te dobre nauke in opomine; bodimo trdni, neustrašljivi in stanovitni, da dosežemo tiste pravice, za katere se naši gospodje državni poslanci tako krepko potegujejo. Podružnica je sklenila poslati njim svojo zahvalo. V odbor so bili izvoljeni stari udje, za podružničnega zastopnika pa častiti gospod Matevž Servicelj, komendantor in župnik na Reberci. Tako smo lepo končali to naše zborovanje. Tebi pa, glavna družba in naša mati, zakliče podružnica Škočijanska: Veselimo in radujmo se, zakaj kmalo se porodi tebi hčerka mlada, meni sestra draga v visokih Djekšah na slovensko-nemški meji Koroški. Podružnica je odposlala tudi telegram k Vodnikovi slavnosti v Ljubljano. — Hudo vreme naredi marsikje veliko nesreče. Naš domači gospod župnik so upejlali lepo navado, da se o poletnem času vsak dan po sv. maši trikrat pozvoni, med tem ko mašnik molijo navadne molitve zoper hudo vreme. Posebno lepo je videti, kako ljudje po polju obstojijo, se odkrijejo, ter molijo svoje molitve s pristavkom, „treska in hudega vremena reši nas o Gospod“. O da bi se le ta lepa navada tudi po drugih farah upeljala. — God sv. Cirila in Metoda smo praznovali letos sijajno s tem, da smo zažgali štiri kresove, možnarji so pokali in pri daritvi sv. maše pa smo molili: „Naša slovanska apostola in sv. brata Ciril in Metod prosita Boga za nas!“ Kresov videli smo letos mnogo tudi po drugih bližnjih nam hribih.

Iz Črne. (Občeni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda.) Prvi občeni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda vršil se je sijajno, kakor bi nikoli ne bili pričakovali. Če pomislimo, kako hudo pritiskajo nekteri uradniki grofa Thurna na tukajšno prebivalstvo ter hočejo s silo zadušiti narodno zavest v našem kraju, sinemo ustanovitev naše podružnice imeti kot očiten in krepek ugovor nasproti izjavam, ki se iz naših krajev pošiljajo med svet gledé naših šolskih razmer in tudi narodnega življenja sploh. Skoraj vsi kmetje Črnske in Javorske fare in obilno gostov Bistriške in Prevaljske občine se je udeleževalo zborovanja. Tudi ženski spol — prišlo in pristopilo je podružnici veliko slovenskih mater — je pokazal, da mu je pri

srca šola, ki ima izrejevati njih ljube otročiče. G. Kruličeva gostilna, kjer se je vršilo zborovanje, je bila poslušalcev prav natlačena. Iz srca govorili so nam vsem naš deželni poslanec gosp. Gregor Einspieler, ko so razlagali, da morajo biti šole po Slovenskem katoliške, slovenske, šestletne in nadaljevalne nedeljske šole, ako hočejo slovenskemu kmetu kaj koristiti. Da so nas počastili s svojim prihodom naš deželni poslanec, nas je pa razveselilo tembolj, ker smo videli, da se res brigajo za naše kmečke zadeve in smo imeli priložnost jim tudi potožiti naše hude težnje, ktere nam celo gospodarstvo hočejo v nič spraviti. Gospod Ivan Hribar, ki so prišli celo iz bele Ljubljane in so pripeljali seboj čvrste slovenske pevce, so s svojimi krasnimi besedami navdušili poslušalce za družbo sv. Cirila in Metoda, da jih je takoj pristopilo čez 130. Podružnica šteje zdaj že čez 200 udov. Tudi iz kmečkih ust smo marsiktero dobro slišali. Omenim samo lepih besed, ktere je govoril prav iz srca za slovensko reč vneti narodnjak Skubel iz Prevalj. Priporočal je, naj se zažigajo na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda kresovi, ki naj pričajo, kako da želi ljudstvo izgojo mladine v duhu teh dveh slovanskih apostolov. Otemnijo pred njimi naj tiste lučice, ki so brlele v spomin, da se je upeljala nova šolska uredba, ki je pokončala versko šolo, in na katero se naslanjajo oni, ki hočejo utrditi nemškutarenje v naših učilnicah. Ljubljanski vrli pevci so nam zapeli mile slovenske pesni, kakor jih do sedaj še nismo slišali. Vsem gospodom, ki so pripomogli, da se je prvi občni zbor naše podružnice izvršil tako lepo in častno, naj bode na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala. Ako je bila Črna pred svetom očrjena kot nemškutarska občina, ta dan jo je opral tega madeža. Nadejamo se, da bo črna fara tudi zanjeprej kazala le slovensko obličje.

Iz Podjunske doline. (Prigodba o dveh hlapcih — v pouk slovenskim poslom.) Zdaj, ko smo tudi v Šmihelu dobili posojilnico ali šparkaso, hočem slovenske posle nagniti, naj gledajo, da si od svoje plače kaj prihranijo in naložijo v tej posojilnici, kjer bo bolj varen, kakor v skrinji in po vrhu donaša še obresti. V zgled povem to-le prigodbo: Ko sem bil še majhen, imeli smo doma dva hlapca. Miha je bil veseljak. Ko je o božiču dobil svojo plačo, kar je ni že prej med letom ven zjemal, videl si ga vsako nedeljo v gostariji, vlačil je tudi ženske za seboj, kadil cigare, včasih se tudi stepel, da so mu obleko strgali. Ko je denarja že zmenjkovalo, pil je vsaj žganje; trezen ni hotel priti domov. S težko glavo in praznim mošnjičkom se je zjutraj zbudil in le težko se je spravil k delu. Ko je bil že čisto suh in še za tobak ni več imel, prosil je za petak „naprej“. In leto je dolgo, do božiča mu je le že malo kaj „lona“ ostalo, in še to le zavolj tega, ker mu niso hoteli vsega naprej izplačati. Tako je služil celo leto, pa ni imel ne denarja, ne pridne obleke. — Luka je bil pa drug mož. Ko je maša minula, je šel brž domu, le s tobakom se je prej preskrbel. Doma je potem oskrbel živino, in če ob nedeljah ni bilo drugega dela, se je vlegel v senco in bral kake pobožne bukve. Zadovoljen je bil z domačo obleko iz sivega sukna in si ni dražje kupoval v prodajalnicah. Ni pil ne vina, ne žganja, samo

tobak si je privoščil. Pri tem je bil bolj zdrav in močen, kakor Miha pri njegovi lumpariji. Za ženske se ni zmenil in večkrat je rekel: „Ženil se bom, kedar bom kaj imel.“ O božiču je potegnil celo svojo plačo, kajti za tobak in druge malenkosti si je zaslužil v sopraznikih, ker je znal delati metlje, žlice, muhalnike, škatlje in drugo „suhorobo“. Ni se vstrašil daljnega pota in nesel je vso plačo celega leta v Celovško hranilnico (šparkaso). Ko je bil star 40 let, imel je prihranjenih že blizo 500 gld. Primerilo se je, da je bilo malo posestvo (kajža) dober kup na prodaj. Luka kupi to posestvo, se oženi in prav dobro gospodari. Čez nekaj let pride v Lukovo bajto strgan šnopsar in prosi za večerjo in prenočišče. Luka se zavzame, ko spozna svojega nekdanjega tovariša — Miho! Zmirom bolj se je žganju vdal, da je zgubil vse moči in se začel tresti. Ko ni mogel več služiti, začel je beračiti, in še to, kar je dobil pri dobrih ljudeh, je zapil. Luka pa je bil še zmirom čvrst in imel srečno in zdravo družino okoli sebe. To prigodbo mi je Luka sam pravil. Slovenski hlapci, povejte, kateri je bil bolj pameten in nazadnje bolj srečen, Luka ali Miha?

Iz Št. Petra pri Velikovcu. Prav iznenadila nas je žalostna vest, da nas mislijo zapustiti naš prijazni in ljubeznjivi dušni pastir gospod župnik Centrih. Tako smo se jih farani že privadili, da jih bomo težko pogrešali, in jih bomo vedno v prijaznem spominu ohranili. Imeli so obilo sitnosti pri zidanju naše cerkve. Pa potrpežljivost je grenko zelišče in donaša sladke sad. Z mirno besedo so nas vedno poučevali v duhu krščanskem; spodbujali pa so nas tudi vedno k branju in maloktera fara ima tako obilo Mohorjevih udov, kakor ravno naša. Bog jim plačaj vse dobrote obilokrat! Črna pa sme biti že naprej ponosna na tega vrliga in za naš slovenski narod povsem vnetega gosp. dušnega pastirja.

Iz Ljubljane. (Iz poročila banke „Slavije“ za leto 1888) posnemamo te-le številke: Vseh členov štela je banka 205.090, ki so imeli zavarovan kapital 195.669.783 gold. 64 kr. in so zato uplačali 1.508.637 gld. 74 kr. zavarovalnine ter 70.848 gld. 54 kr. pristojbin. Rezervni in poroštveni fond narastli so na 6.737.435 gld. 88 kr. in so, kakor je razvidno iz pregledno sestavljenega izkaza, naloženi vseskozi varno in v vrednostnih papirjih, v posojilih na zemljišča in v posojilih na lastne police. Čistega dobička imela je banka 98.884 gld. 52 kr., od kterega se bode 24.485 gld. 68 kr. razdelilo členom odd. I. in II., ostalo pa dodalo rezervnim in poroštvenim fondom. Uradniški pokojninski fond narastel je na 155.610 gld. 30 kr., dosegel je tedaj številko, s kakeršno se zamore izkazati redkoktera zavarovalnica. Uradniki „Slavije“ zamorejo zatorej zaupno gledati v bodočnost. Kar se tiče bilancijske banke „Slavije“, moramo priznati, da je sestavljena jako pregledno in lahko umevno. Človeku, ki jo pregleda, leži jasno pred očmi vse denarno gospodarstvo zavoda. Inventarja, organizacijskih stroškov, tiskovin in akvizicijskih predplačil — kar vse navaja večina zavarovalnic med aktivni — ne nahajamo v bilanci banke „Slavije“; dokaz, da je njena uprava vseskozi previdna in poštena. Letos preteklo je dvajset let, odkar so češki rodoljubi ustanovili banko „Slavijo“. V teh dvajsetih letih izplačala je svojim članom

14.225.165 gold. 22 kr. — Te številke, menimo, govoré dovolj jasno.

Od Savinja na Štajerskem. (Beseda slovenskim kmetom.) Štajerski in koroški Slovenci si morajo podati roke, kar se tiče tuge in žalosti nad vedno in večno krivico, katero jim je trpeti gledé njih národnostnega razvitka. Koroški Slovenec ima svoje posvetne vice v Celovcu, Slovenec zelenega Štajerja pa v Gradcu; kamor pogledaš, povsod — „šulferajn“; kjer prosiš, povsod gluhotá! Slovenec je trpin, njegova potrpežljivost je skrajna; če mu Celovec ali Gradec dá zaušnico po desnej, nastavi še levo lice pa molči. In nazadnje je pritlikovski modrijan Foregger v državnem zboru tudi še trdil, da Slovenec nima pravnega čuta. Tako zabavljanje čuti moramo mirni Slovenci od naših nestrpnih Nemcev. Žalostno! Nam štajerskim Slovencem nasprotniki na vsa usta zatrjujejo, da so Slovenci na Koroškem s svojo osodo popolnoma zadovoljni, da odločno zahtevajo samo nemščino itd. Mislite li, da jim tukaj kdo veruje to? Nikakor ne! Vsaj Celjani, Mariborčani in drugi plitvi zakotni junaki tudi o nas trdé, da nočemo tega, kar naši poslanci dolgo vrsto let že zahtevajo. Najraje bi nas vrgli vse skupaj v nikdar sito žrelo blažene Nemčije. „Bauernvereine“ nam usiljujejo, Judeževe srebrnjake ponujajo, skušajo nas na vse mogoče načine; tú se nam dobrikajo in zlate gradove obetajo, tam zopet nam protijo itd. Pa to bi še vse bilo prestatí, če bi ne bilo toliko kmečkega ljudstva že prodanega. Posebno okoli mest, okoli trgov kar mrgoli takih zaslepljenih kukavic. Okoli Celja uganja svoje burke cela druhal zadolženih kričačev in drugim poštenejšim kmetom pridiguje, kako dobro je, če je človek dober s Celjskimi liberalci. Pošten kmet, ki se noče trgati in vlačiti s takimi ostudnimi vetrnjaki, rajše tiči doma, bodisi ob volitvah, bodisi ob drugih prilikah. Boji se jih, in to po pravici; gorje mu, kdor pride tem plačanim rokovnjačem v čeljusti. Želeli bi pa, da jim kmet vsaj doma, v svoji hiši, v kateri je sam gospodar, veli takoj po ustupu, „da naj od zunaj vrata zapró“. Če ta miglje ne pomaga, naj pokaže ostrejšo, kdo ima govoriti v hiši. Nam bi se mnogo boljše godilo, ko bi bil kmet bolj odločen. Slovensko uradovanje bi napredovalo, ko bi kmet ne bil tako boječ, ko bi se ne tresel pred vsakim uradnikom in ko bi svojo pravico kot Slovenec sploh boljše poznal! To je rana, velika rana! Med ljudstvom se premalo razširja berilo; družba sv. Mohorja naj bi štela še več družbenikov; vsak društvenik naj bi pridobil vsaj še jednega, če ne več. Časnikov je med kmeti premalo, iz katerih bi se poučevali, kaj smejo in kaj ne; povsod nam hodi prekratka! V prejšnjih časih so bili „taborji“ odmenjeni, da so dobri govorniki ljudstvu zabičevali, da ni rojeno za tlako, temuč za človeku spodobno življenje. Zdaj naj bi to ulogo prevzeli časniki, ki bi se v tisoč in tisoč iztisih dali med preprosto ljudstvo. Če bi vsaka vas štela le počez troje naročnikov, bili bi že na dobrem. V vasi, kjer berejo trije, izve se brana tvarina od soseda do soseda. Nekaj pa vsakemu gotovo ostane v spominu, da premišljuje kako je, in kako bi lahko bilo. To vse velja prav posebno štajerskemu in koroškemu Slovencu. Ta dva potrebujeta najbolj samostalnosti in krepkega uma! V srce človeka žali, če vidi kakega

poturčenega kmeta, da se ob nedeljah popoldne doma z branjem sili in sili, dokler ne zadremlje nad časnikom ali nad knjigo. Spaka v gostilni pa ne zaspi, če bi do sodnega dne tam čakal poslušaje prazne kvante na pol pijanega oštirja ali kakega dosluženega vojaka, ki v spakedranem jeziku na vse pretege laže.

Zatoraj je neizrekljivo dragoceno za nas, ako zavedni, umni kmetje sami širijo med svojim stanovom koristno vedo, kar je je namreč priprostemu kmetu treba. — Preveč se pa kmetič tudi ne sme podati med papir, to vidimo pri onih zloglasnih kmečkih „dohtarjih“, ki se pomičejo po sodnijah in hočejo „postaviti poznati“. Konec takim je vendar le „kant“ in „boben“, ker se zatelebijo preveč v stvari, neprikladne kmetu, opuščajo zemljišče in delo in zapeljujejo še druge do dolgoletnih pravnih in pogubnih preprirov. Zato: kmet naj bo na svojem mestu kmet, doma skrben oče in tam, kjer treba kazati, da kaj vé, naj bo zaveden, značajan, ne bojazljiv Slovenec!

Kaj dela politika.

Zdaj so bile zbrane delegacije, da dovolijo denar za skupne potrebe. Skupaj znašajo 129 milijonov. Od lani se niso nič povišale, čeravno smo se tega bali. Bosna sama toliko plačuje, kar za njo izdamo. Svitli cesar so v delegacijah govorili in rekli, da še zmirom nismo v varni pred vojsko. Posvarili so tudi Srbe, ki nekako pisano gledajo čez naše meje. Kar naravnost pravijo, da nam bojo Bosno vzeli. To je pa prazna baharija; še Bolgarom niso bili kos, pa si upajo nad Avstrijo! Najbrž mislijo, da jim bo Rus pomagal. — Pri volitvah za deželni zbor isterski so Slovani pridobili tri nove sedeže. Lahi so grozili in podkupovali, pa jim ni dosti pomagalo. Zdaj imajo slovenski poslanci v kmečkih občinah večino in dobijo svojega deželnega odbornika. To so dobre vesti! — Na Goriškem so voljeni večidel prejšnji poslanci, le v Goriški okolici sta na novo voljena dr. J. Tonkli in prof. Čerin. — Na Tirolskem so se liberalni Nemci zvezali z Lahi. Konservativna večina zgubi nekaj sedežev. Vrhu tega je še med seboj nesložna. Knezoškof so razpisali molitve za srečne volitve. — Cesarski namestnik v Trstu baron de Pretis je stopil v pokoj. Slovani bodo že davno zaželeno spremembo prav veselí. — Čuje se, da znani dr. Kronawetter organizuje (ureduje) „demokratično“ stranko po celi Avstriji. V novejšem času se je Kronawetter zvezal z Judi, zato je zgubil zaupanje in tudi s svojo „demokratično“ stranko ne bo dosti sreče imel. — Delavski nemiri so bili v Kladnem na Češkem in v Steyru. Več hujskačev so iztirali. — Predsednik deželne nadsodnije v Gradcu pl. Waser je izdal uradnikom svarilo, naj se ne pečajo s politikom. Nekteri listi mu pa očitajo, da se on sam preveč s politikom pečá.

Med Nemčijo in Švico se je začel prepír. Nemci so jezni in očitajo Švicarjem, da oni branijo in skrivajo prekucuhe in socialiste. Nek nemški list celó svetuje, naj bi se Švica razdelila med Nemčijo, Francijo in Italijo. Zajec najbrž za tem grmom tiči! — Sicer je malo kaj novega v zu-

nanji politiki. Listi pač poročajo, če kak kralj kam potuje ali misli še potovati. Na tem pa ni toliko imenitnega, da bi morali te drobnosti v našem malem listu poročati. Enkrat so listi zagnali hrup, da je vojska med Rusijo in Avstrijo, oziroma Nemčijo, že pred durmi; pokazalo pa se je, da stvar ni tako huda, in da so si to le borzijanci izmislili, da bi znižali vrednost državnih papirjev.

Gospodarske stvari.

Sadike se hitreje prirastejo in uspevajo bolje, ako jih varujemo hude vročine in velikega mraza. V ta namen jih pokrivajo s preprostimi, iz vrbovja spletenimi koški, s cvetličnimi lonci ali pa s papirnatimi škrcielji, kateri so namazani z oljem. Pod takim pokrivalom ne usihajo ob hudi opoludanski vročini nežne rastlinice, ob velikem mrazu (t. j. spomladi zjutraj) pa ne zmrzujejo. Tako pokrivanje pa ni v nobenem obziru potrata, ker se ti vsako sajenje obnese dobro, niti ni treba v drugič ali še celo v tretjič podsajati, in rastline uspevajo tudi bolje. Taki koški ali škrcielji trpe več let, ako ravnaš ž njimi skrbno. Kedar ni mraza in vročine, ali kedar so rastline že dovolj krepke, takrat seveda jim ni treba pokrivala. „Vrt.“

Kako ubraniti konje muh, obadov in brenceljnov? Nasvetujejo in rabijo se raznovrstni pripomočki. Omenimo le nekatere bolj domače: 1. Voda, v kateri se je kahal tobak. Na en del navadnega tobaka se vzame 35 delov vode in s to tekočino se izmijejo posebno občutljivi deli života. — 2. Jesih, v katerem so se kuhali zeleni orehovi listi. Vzemi zelenih orehovih listov ali zelenih orehovih lupin, ki se kuhajo v jesihu. Če se žival s to tekočino izmije, jo pusti mrčes več dni pri miru. — 3. Razredčen bencin, razredčen petrolej, tudi močno razredčena karbolna kislina je jako dobra, da zabrani pritiskanje muh v ušesa. Le ne smejo se te reči pogosto na istem mestu rabiti, ker sicer pekó. Veliko trpi zlasti živina, ki mnogo dela po gozdnih senošetih in po zemljah, ki so z grmičevjem poraščene, kjer se mrčesi posebno redé. Razun omenjenih sredstev služi tu tudi dobro, ako se nataknejo živini kapice na ušesa in če se pokrijejo z gosto mušjo mrežo. — Da se branijo odprte rane, kamor muhe kaj rade posedajo ter svojo zalego vá-nje polagajo, je prav dobro, rane namazati s terpentinovim oljem ali karbolno kislino. Če je živina tako hudo pičena, da ji dela bolečine in pičeno mesto zateče, dá se na dvojen način pomagati in sicer: pičeno mesto se namaže z rujavo žlindro iz tobakarske pipe in bolečina se takoj polajša, ali pa se kane na rano salmijakovca, ki tudi bolečino zmanjša.

Za pouk in kratek čas.

Koroške pravljice.

Zakladi v rožni dolini.

Neki pastir je pasel na Červiču pri Podgorjah in je enkrat videl, kako je neki Lah, misleč da ga nihče ne vidi, stopil k na samem stoječemu grmu, naredil za hrptom tri križe in potem po kolenih

lezel h grmu. Tu se je zemlja odprla in on je zlezal v njo skozi votlino. Z dragimi zakladi se je vrnil nazaj. Ko je Lah odšel, je pastir ravno to poskusil in tudi njemu se je zemlja odprla. V jami je našel veliko žlahtnih kamnov in napolnil si je z njimi vse žepe. Ko pa iz jame pride, ga je Lah že čakal in mu pretil, da ga bo umoril, če bo ljudem o tem kaj povedal. Lah mu je še rekel: „Ti smeš po bisere hoditi, pa vsako leto moraš nekaj biserov v Milan na Laško meni prinesiti. Če mi tega ne prisežeš, te umorim.“ Ko je pastir prisegel, je Lah odšel, in ga ni bilo več videti. Pastir je veliko biserov iz jame znosil, in ob letu je res šel v Milan, da bi Lahu dal obljubljeni delež. Lah ga je že iz okna zagledal, ga lepo pogostil in mu dal iz vrča piti, na ktereга dnu je bilo polno cekinov. Te zlate mu je dal Lah za popotnico. Ko je prišel pastir nazaj k domu, pustil je iz hvaležnosti zidati cerkev sv. Ožbalta.

Pri Podgorjah so večkrat videli nekega Laha. Videli so ga iz gozda priti z vrčem v roci. Nekdaj pa je šel neki kmet za njim, ktereга je bil tisti gozd. Kmet je videl, kako je tujec obstal pred nekim grmom in za hrptom naredil tri križe; in kako je šel potem pod zemljo. Ko je pa s polnim vrčem prišel iz jame, stopil mu je kmet s polenom naproti in ga prašal: „Kaj imaš ti na mojem posestvu opraviti?“ Lah se je zbal in obljubil kmetu, da mu ves vrč izroči, ako ga pusti pri miru. Tudi mu je povedal, da je tukaj velik zaklad živega srebra, ktereга on iz jame nosi in s tem bogati. Če mu kmet obljubi, da nikomur nič ne pové, hoče mu naznaniti, kako se pride v to jamo. Kmet je bil zadovoljen in je Lahu pustil vrč. Potem je Lah šel in ga ni bilo več videti. Kmet je bil res tih in nikomur nič ni povedal, sam pa je hodil po živo srebro in ga prodajal. Tako je postal silno bogat, ljudje pa niso vedeli, od kod. Govorili so, da je našel zaklad.

Enkrat so Lahi v rožni dolini našli zlato in kockali med seboj, kdo pojde po njega v globoko jamo. Zgovorili pa so se, da tisti, ki pojde v jamo, ne sme več ko devet vreč (žakljev) zlata iz nje znositi. Osem žakljev je prinesel iz jame in potem so ga v devetih notri spustili. Z devetimi žaklji ga pa niso več vun spustili, ampak ga nazaj porinili, da bi tam poginil in bi zlato njim ostalo. On se je jokal in na pomoč klical. Na enkrat v jami zagleda svetlo zvezdo. Bil je svetel demant, ki je dajal tako luč od sebe. Odlomil si ga je en kos in hodil z njegovo svitlobo po jami naprej. Prišel je do potoka, ki je tekel pod vodo. Prišel je tudi do votline, iz ktere se je potok na svitli svet zlival in nad potokom se je videlo v beli dan. Skoči v vodo in splava iz jame na svitlobo. Tako je bil rešen, tovaršev pa ni več videl.

V Svečah sta prišla enkrat dva Laha v neko kmečko hišo, ktere gospodar je bil pred kratkim umrl. O polnoči prikaže se jima rajni kmet in jima ukaže, naj v cerkvi odvdigneta kamnito ploščo pred altarjem, tam bota našla velik zaklad. To sta storila in spustila nekega dečka pod zemljo. Spodaj je voda šumela in videlo se je mnogo zlata in srebra. Deček je vsega naložil v škof, ki ga je seboj vzel, kolikor je mogel. Laha sta si pustila škof trikrat napolniti, potem pa sta ubogega

dečka v jamo porinila in jo s kamnitno ploščo zakrila. Laha sta zginila, pa tudi tiste jame niso več našli.

Smešničar.

Odvetnik svoji ženi: „Zakleni vse omare in skrij vse, kar je kaj vredno; kajti tat, kterega sem danes tako dobro zagovarjal, da je bil nekriv spoznan, pride popoldne k meni, da se mi zahvali. Kako lahko bi kaj odnesel!“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Koroški Slovenci, katerih se je Vodnikove slavnosti v Ljubljani udeležilo **116** na številu, med njimi **97** kmetov in posestnikov iz raznih krajev slovenske Koroške, položili so na Vodnikov grob jako lep venec z belo-rudečimi trakovi in z napisom: „V spomin Valentinu Vodniku — Koroški Slovenci dne 29. junija 1889.“ Pred spomenik pa so položili drugi veliki in jako krasni venec z dragocenimi trakovi v narodnih barvah in z napisom: „Pesniku Ilirije oživljene — oživljeni slovenski Korotan. Dne 30. junija 1889.“ Tudi Družba sv. Mohora položila je pred spomenik po svojem zastopniku lep venec s svilenimi belo-rudečimi trakovi in z napisom: „S Tvojim duhom združena Družba sv. Mohora.“ Venci bili so tako pomenljivo in krasno izdelani, da jih je vse občudovalo. — K Vodnikovi slavnosti došlo je nad 150 brzojavnih pozdravov, med njimi 29 iz Koroškega. Živela zavednost! — **Zahvali slovenskim državnim poslancem so se še pridružile podružnice** v Ziljski Bistrici, Tolstem vrhu, Škocijanu, v Črni in krajni šolski svet v Vogerčah. — V Gosposveto dohaja letos veliko procesij iz slovenskih in nemških krajev. — Koroški ognjegasilci so imeli na sv. Petra in Pavla dan skupno slavnost v Celovcu. — Natararica Ana Sajovic, ki je hotela umoriti svojega otroka, dobila je štiri leta težke ječe. — V Beljaku se je vstrelil lovec Vobič, doma iz Kostanjevice na Dolenjskem. — V Vrbskem jezeru je utonil izurjeni veslač in plavač Sbona. Res je tedaj, da tudi najboljši plavač utone. — Če bi kje toča pobila, opozorujemo, da se po novi postavi nekaj davka odpiše; pa škoda se mora prej ko v osmih dneh naznaniti okrajnemu glavarstvu. Lahko se tudi župan naprosi, da škodo brž naznani. — Iz Sel se nam piše, da procesije sv. Rešnjega Telesa niso več tako lepe, kakor včasih; deklina nemajo več veselja za svete pesmi, rajši pojejo posvetne. To je žalostno. Ravno tam je neki posestnik svojega strica hudo pretepel. — Pri novačenju v Celovcu so jih menda mnogo potrdili. Jih pač potrebujejo, ker bržkone do vojske nemamo več daleč. — V pečéh pri Rajbeljnu se je ponesrečil neki vojak. — Ravno tam so divji lovci iz Laškega hudo pretepli nekega financarja. Nosili so štiri ustreljene divje koze (gamse); on jih je ustavil in strelil za njimi, zdaj pa padejo po njem in ga hudo razmesarijo. Orožje so mu pa vendar nazaj dali. — Na trgu sv. Duha v Celovcu je nekemu kmetu nagloma konj poginil. — V Št. Mohoru se je ustrelil trgovec Pacher. — Pri Krivi Vrbi je neka tuja gospa skočila v jezero, pa

so jo še rešili. Pravijo, da se jej meša. — V Borovljah je umrl fužinski lastnik Rihard Voigt. Imel je lep pogreb. — Rokodelska šola v Celovcu se začne še letos. — Oblaki so se vtrgali v Kampu v labudski dolini. Naredili so dokaj škode. — Ponarejenih srebrnih goldinarjev kroži dosti med ljudmi. Varujte se jih! — Spomin bitke pri Kustoci so v Celovcu slovesno obhajali, kakor vsako leto. Udeležil se je namreč tiste tudi naš domači polk. — Bolnišnico bojo zidali v Beljaku. — Dne 16. julija ob desetih dopoldne bo vojaško oskrbništvu v Celovcu (Militär-Verpflegsmagazin) kupovalo seno, slamo, drva in premog. Kdor ima kaj takega blaga, naj se prej pismeno oglasi. Kdor se hoče natančneje poučiti, naj popraša v tej kanceliji, ki je odprta vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne. — Na večer pred godom sv. Cirila in Metoda smo videli okoli Celovca mnogo kresov. Iz Goričice poleg Celovca našli smo jih tri in dvajset. V spodnji Rož, kjer je gorelo po vseh vrhovih skoro nad 30 kresov, žalibog nijsmo videli, ker so nam prednje goré zapirale razgled. Natančna poročila pričakujemo in bodejo nam in bralcem prav vseč. Živelci zavedni Slovenci! — Pri novačenju v Borovljah so jih menda 70 potrdili. — V Slov. Plajberzi so se fantje stepli in je bil Ambrož Male zaklan. — V Bajtišah so ulomili v klet (hram) in odnesli sod ola (piva). Sod se je našel še poln, pa v takem kraju, da ga je bilo treba po vrveh nazaj vlačiti. Zato se ne ve, ali so to storili tatovi ali zlobni ponočnjaki. — Preskušnje za sprejem v prvi razred Celovške realke se bojo vršile 15. in 16. julija ter 16. in 17. septembra. — Okrajno glavarstvo se je pred kratkem preselilo v bližnjo hišo, kjer je bila deželna vlada; v hišo, kjer je bilo zdaj okrajno glavarstvo, prišla pa je pošta in telegraf. — Iz Vogerč v podjurski dolini se nam piše, da so tudi tam fantje na več krajih krese žgali v čast sv. Cirilu in Metodu in s topiči krepko streljali, da se je daleč okoli razlegalo. Zjutraj je bila slovesna sv. maša z blagoslovom.

Na Kranjskem. Vodnikova slavnost je bila sijajna in se je prav dobro obnesla. Koroški Slovenci, čez sto na številu, bili so povsod navdušeno sprejeti. Več na drugem mestu. — Nov nunski samostan se je ustanovil v Selu pri Ljubljani. — V Ljubljani se je vstrelil krčmar Nagod. — V Radolici je umrl g. pl. Kapus, obče spoštovan mož. — V malem grabnu pri Ljubljani je utonil učenec Jeršin. — Brzojavno postajo so dobili v Starem trgu pri Ložu. — Ljubljansko Marijanišče je dobilo novo zastavo. — Strela je užgala pri Baragi v Kozaršah, da je vse pogorelo. Škode je 5000 gld. — Živinska kuga je na Kranjskem ponehala, in je kupčija z govedi in prešiči spet dovoljena. — Treščilo je v zvonik v Podgorici na Dobrem polju, iz zvonika je šla strela v cerkovnikov hlev, kjer je ubila kravo in junca. — Krajcarska družba „Národnega doma“ je izdala Vodnikov album z različnimi podobami. Dobi se za 30 kr. Družba sv. Cirila in Metoda pa je izdala knjižico, kjer se popisuje življenje Valentina Vodnika. — Na spodnjem Berniku pri Cerkljah je pogorelo pet hiš. — Na Belokranjskem je strela ubila 14letnega pastirja. Drug deček take starosti je ravno tam utonil. — Izid volitev v kmečkih občinah: V Ljubljanski okolici sta voljena Ogorelec in Povše; v Radov-

ljici dr. Poklukar; v Novem mestu Viljem Pfeifer; v Črnomlju Dragoš; v Kočevju Višnikar in Pakiž; v Kranju Detela in Klun; v Vipavi Lavrenčič; v Postojni dr. Vošnjak in Kavčič; v Trebnem Svetec, dr. Papež in Žitnik; v Kamniku Krsnik. Pri tolikej razprtiji in velikem številu kandidatov je vendar še ta sreča, da nikjer ni prodril kak nemškutarski kandidat. — V Savi pri Krškem je utonil nek vojak topničar, rodom Štajerec, ko se je kopal.

Na Štajerskem. Iz Maribora prišla je žalostna vest, da so tam umrli mil. g. knezoškof Jakob Maksimilijan Stepišneg. Rojeni so bili v Celju leta 1815.; doktor sv. pisma so postali na Dunaju; leta 1847. kanonik lavantinske škofije; leta 1861. stolni dekan v Mariboru; leta 1863. pa knezoškof labudski. Bili so vnet in milosrčen škof in vladar, zvesto udani sv. Očetu in cesarju. Spisali so v nemškem jeziku več knjig, med drugimi slovečo knjigo „Papež Pij IX. in njegov čas“. Bog jim na onem svetu povrni vse dobrote, ktere so svojim vernim delili v obilni meri! — Pogreb v Mariboru je bil velikansk. Prišli so k pogrebu knezonadškof iz Solnograda ter knezoškofa iz Celovca in Ljubljane. Celovski škof Jožef so govorili v stolni cerkvi nagrobno z veliko pohvalo. Slovesno črno mašo so darovali knezonadškof Franc Albert. Potem je šel veličastni sprevod od stolne cerkve na pokopališče. Duhovnikov, redovnikov in klerikov se je naštelo 326. Prišla sta tudi dva korarja iz Krške škofije in g. opat iz Št. Pavla. Za rakvo, ktero so nosili bogoslovci, stopal je g. cesarski namestnik baron Kübeck in mnogo drugih gospodov. Ljudstva je bilo toliko, da se število še ceniti ne dá. Pokojnega knezoškofa je vse ljubilo in spoštovalo. Za svoje vernike v celi škofiji so imeli zmirom odprte roke. To priča tudi oporoka; kajti zapustili so vse deškemu semenišču. — Za slovensko šolo so se potegnile občine Pilštanj in Zdole. — Pogorel je posestnik Prelog v Hajdinu pri Ptujem. — Na kolodvoru v Zidanem mostu je nekdo našel 100 gld. Kdor se more izkazati, da so njegovi, naj se oglasi pri okr. glavarstvu v Celju. — Celjski porotniki so na 8 mesecev obsodili nekega Petriča, ki je na več krajih dolgove delal na posestvo, ktereга še nema ne. — Obsojene so bile tudi tri žene iz Šoštanjске okolice, ki so svojim možem zavdale; ena je obsojena na smrt, druga na ječo za celo življenje, tretja na 10 let. — Tri leta je dobil tisti Gyujto, ki je v dvoboju ustrelil svojega gospodarja in dobrotnika. — Pošto so dobili pri Mali Nedelji. — V Gradcu je bil umorjen trgovski pomočnik Franc Hafner iz Kranja. — Pri Kozamerniku na Utiku je strela užgala in vse pohištvo je zgorelo. — Na Vranskem so dobili nove zvonove. — Tudi na Štajerskem se na trtah pokazuje strupena rosa. — V Meljah pri Mariboru so naredili brod čez Dravo. — V Vuzenici je strela udarila v zvonik, pa brez posebne škode. — Pri Trbovljah je kamen ubil učenca Grabnerja. — Po nesreči se je ustrelil posestnik Karničnik pri Dev. Mariji v Puščavi. — Obesil se je mlinar v Gračanci pri Loki.

Na Primorskem. V Trstu so se stepli grški in turški mornarji. En Grk je bil zaklan. — V Trstu so začeli irredentarjem na prste stopati. List „Independente“ je vlada ustavila. Urednika in več sumljivih oseb so zaprli. Le tako naprej!

Po drugih deželah. Pogorel je trg Senjana v Galiciji. 1000 ljudi je brez strehe. — Oblaki so se vtrgali v Nemškem Brodu na Češkem, ter naredili dosti škode. En človek je utonil. — V Pačkavi na Nemškem je strela udarila v cerkev med mašo; 5 ljudi je mrtvih, 40 omamljenih. — Na Irskem je vlak zdrčal pod breg in se vse polumilo; 85 ljudi je mrtvih, 130 ranjenih. — V Kladnem na Češkem so delavci napravili velike izgrede. Dve hiši so razdjali, mnogo škode napravili. Vojaki so na nje streljali in dva otroka ubili; 12 ljudi je bilo ranjenih. Vojaki stražijo mesto. — Kolera razsaja na filipinskih otokih. — Na Ogerskem je neka revna žena porodila petorče, to je, pet otrok na enkrat. Vsi so dečki in živijo. Nek vinski trgovec jej je podaril 200 gld. — Na Angležkem so izdelali novo avstrijsko vojno ladijo „Planet“. Namenjena je, da bo torpede lovila. — Na Bolgarskem so letos kobilice vse pokončale; tudi toča je po mnogih krajih potolkla. — Velik požar je bil v Policki na Češkem. — Srbi so z velikim sijajem obhajali spomin na bitko na Kosovem polju, kjer je bilo srbsko carstvo razdjano. Drugi národi slavijo svoje zmage, Srbi pa svoje poraze. — Velikanskega prešiča zaklali so nedavno v Lozani (Lausanne). Bil je star 6½ leta ter je tehtal 13 centov. Okostnico tega orjaškega prešiča shranili bodo v muzeju. — Najstarejši časnik je „Kin Pan“, ki izhaja na Kitajskem že od leta 911 po Kristusu. Izhaja trikrat na dan, zjutraj na rumenem, opoldne na belem in zvečer na rudečem papirju. — Največje mesto na svetu je London. Obsega 700 angleških milj, ter broji 4,869.000 prebivalcev, med temi 250.000 tužcev. V njem stanuje več židov, kakor jih je v Palestini, več Ircev, kakor jih je v Dublinu, več Škotov, kakor jih je v Edinburgu. Vsakih osem minut umrje eden človek. Nesreč se pripeti povprek na dan po sedem. Vsako leto se zgradi 9000 novih hiš. Razsvetljava s plinom stane vsako leto 15 milijonov frankov. Dnevnikov in tedenskih listov izhaja v Londonu blizo 400. Požarov jo povprek na leto 600.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Č. g. Fr. Centrih, župnik v Št. Petru, so postali župnik v Črni, in č. gosp. Jan. Sirknik, kanonik v Velikovecu, župnik v Dvoru. — Umrli so č. g. Edvard Mačnik, župnik v Liedingu. Naj v miru počivajo!

Javna zahvala.

Dolžnost nam je, najiskrenejšo zahvalo izrekati vsem rodoljubkinjam in rodoljubom ter društvom po vsej gorenjskeji progji od Kranjske gore do Ljubljane za nepričakovano sijajni vsprejem, ki se nam je priredil dné 28. junija t. l. o priliki potovanja v Ljubljano k Vodnikovi slavnosti. Zahvaljujemo se dalje presrečno slavnostnemu odboru in njega predsedniku g. dr. Vošnjaku, in vsem onim gospod, gosposdičinam in gospodom, ki so se potrudili, da smo bili v Ljubljani z vsemi potrebščinami v polnej meri oskrbljeni ter smo se čutili povsod tako domače, kakor se bolje počutiti niti na svojem lastnem domu ne moremo. Dnevi, ktere smo preživeli v krasni beli Ljubljani med Vami, dragi kranjski

Slovenci, ostali nam bodo vedno v najboljšem spominu.

V nadeji, da se kmalu zopet vidimo in Vam moremo pozdrave in gostoljubnost Vašo povrniti tudi mi na koroških tleh, kličemo Vam srčni „Živeli!“ „Na zdravje!“

V Celovecu, dné 6. julija 1889.

Koroški Slovenci,

bivajoči pri Vodnikovi slavnosti
v Ljubljani.

„Svoji k svojim“,

vesela igra v enem dejanju,

ktero je spisal g. dr. J. Vošnjak za Vodnikovo slavnost, izšla je v tisku in se prodaja po vseh knjigarnah po 30 kr. izvod. Ker je igra pisana v pravem narodnem duhu in tudi dovršena v obliki, bode gotovo našla mnogo čitateljev. Posebno še nanjo opozarjamo one čitalnice, ktere tudi dramatično goje, ker igra ne zahteva nobenih posebnih priprav.

Listnica.

* G. „Schriftleiter“ peni se same jeze v svojem listu „Fr. Stimmen“ od 6. t. m. čez to, da so se koroški Slovenci udeležili slavnosti odkritja Vodnikovega spomenika v Ljubljani. Ni nas sicer volja, odgovarjati mu obširneje na njegova podla. Nemeč bi rekel perfidna sumničenja, vendar se nehote spominjamo nemškega pesnika Göthe-ja besedi, ki pravi:

„Es will der Spitz aus uns'rem Stall
Uns immerdar begleiten,
Doch seiner Stimme lauter Schall
Beweist nur, dass wir reiten.“

in te besede posvetimo mu tu na kratko v spomin z opazbo, da bodo pri prihodnji priliki brez njegovega dovoljenja sli koroški Slovenci še v večjem številu k svojim pravim slovenskim bratom na Kranjsko. Mi smo Slovenci, in pri nas, gospodine Dobernik, nemate Vi ničesar iskati, še manj pa nam v čem ukazovati. Hodite po svojih potih in ne brigajte se za nas!

* Nemški liberalni listi „Deutsche Zeitung“, „Tagespost“ in „Neue Freie Presse“ videli so pred kratkem v Celovecu slovenskega drž. poslanca g. dr. Ferjančiča, in sicer v gostilni pri „Teti“. Lažnjivi Celovski poročevalec speljal je gorenje liste zaporedoma na led in s tem zaslužnemu g. dr. Ferjančiču, ki biva že dalje časa na Dunaju, in tukajšnjim Slovincem izvalil prav mnogo smeha.

* Neizmerna množica kresov na čast prazniku sv. Cirila in Metoda, ktere smo občudovali na večer 4. t. m. po koroških gorah, spravila je naše nasprotnne prave čisto iz ravnotežja. Teško so gledali ti možje naše kresove, kajti grozno so se jim bliščeli ter jim dovolj jasno zatrjevali, da hoče Slovenec na svoji zemlji biti sam gospodar. Bratje! Slovenski Korošci! Le brez strahu vstrajno naprej! Prihodnje leto zakurite ob tem času še več kresov v strah in grozo našim nasprotnikom.

Tržno poročilo.

V Celovecu je biren:

pšenica po . . .	5 gld. 30 kr.
rž	3 „ 75 „
ječmen	— „ — „
oves	2 „ 70 „
hejda	3 „ 70 „
tursica	3 „ 90 „
pšeno	7 „ 80 „
proso	5 „ 20 „
grah	— „ — „
repica	1 „ 10 „
fižol, rudeči . . .	5 „ 60 „

Sladko seno . . .	2 gld. 50 kr.
kislo	1 „ 90 „
slama	2 „ — „
meterski cent (100 kil.)	— „ — „
Frissen špeh kl. —	gld. 65 kr.
maslo	1 „ — „
mast	— „ 75 „
Navadni voli . . .	110—150 gld.
pitani voli	150—190 „
junci	60—100 „
krave	60—120 „
junice	50—80 „
prešički	8—15 „

Loterijske srečke od 6. julija.

Gradec 45 85 15 50 65

Dunaj 32 66 27 58 75

Oglasila.

Tiskarna družbe sv. Mohora

se uljudno priporoča za natisovanje vizitnic, pisemenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Glasovir, jako dobro ohranjen, z lepim glasom, prodá se za 80 gld. Natančneje se izve pri Valent. Sorgo na Radešah (p. Ebenthal).

Posestvo na Št. Janški gori v Dješki fari, po domače pri Colnarji, se prodá. Ima 33 birnov posetve, 3 travnike, za 12 goved paše in lepi les. Cena s pohištvom vred 2800 gld. Več se izve pri posestniku Valentinu Lobniku, ali pa pri Pavletu v Velikovcu.

Podpisani naznanja, da prodaja v svojej delavnici prav močne peči. Ako kdo želi, mu jo tudi sam postavi.

Juri Felej,

lončar v Možici.

Vinko Čamernik,

kamnosek v Ljubljani, parne ulice šte. 9,
(podružnica tik mesarskega mosta),

priporoča se prečastiti duhovščini za vsakovrstno cerkveno umetno kamnoseško delo, slavno občinstvo pa opozarja na svojo bogato zalogo prav lično izdelanih nagrobnih spomenikov. Tudi p. n. stavbenim podvzetnikom priporoča se za vsaktero stavbinsko delo. Vsako naročilo se natančno, solidno in ceno izvrši.

J. Bendik v Št. Valentinu

na Avstrijskem

priporoča svojo

redilno maščo za usnje.

Ta mast naredi usnje (leder) v čevljih, v jermenih, na vozovih itd. ne samo voljno in nerazmočljivo; ampak tudi trikrat bolj trpežno. Nadalje priporoča svojo

tinkturo za osvetljenje usnja.

Ta daje usnju črno svetlobo, ki ne obledi. Rabi se pri najvišem dvoru in pri c. kr. vojski. Bil sem za njo že 28krat odlikovan. Svarim pa pred ponarejenimi izdelki. — Oboje prodaja v Celovecu g. Mussi, v Beljaku g. A. Ornella, v Velikovcu g. Huth, v Spod. Dravbergu g. Domaingo, v Mariboru g. Hollaseck, v Celju gg. Traun in Steiger, v Ljubljani gg. Šušnik in Weber, v Gradcu g. Kroath.

Uljudno naznanjam, da sem **odprl** svojo
odvetniško pisarno
v Slovenjem Gradcu

in se p. n. občinstvu toplo priporočam.

Dr. Valentin Temnikar,
advokat.

Zdravniško naznanilo.

Doktor vsega zdravilstva **Adolf Samitz iz Guštanja** zdravi kakor lani tudi letos po leti vsako nedeljo v svoji hiši v **Doberlivesi**. Posebno se na to opozorjuje vodenični ter taki, ki trpijo na enostranskem glavobolu, na trganju ali v želodecu. Kdor v pismu svojo bolezen natančno popiše (v slovenskem ali nemškem jeziku) in pridane nekaj svoje vode, pošljejo se mu zdravila tudi po pošti.

Dr. Adolf Samic,
v Guštanju (Gutenstein, Kärnten).

Gospodu G. PICCOLI-JU,
lekarnarju v Ljubljani.

Vinice na Dolenskem, dne
12. jan. 1889.
Blagovolite mi poslati dvainajst
steklenic Vaše **ESENCE ZA**
Zelodec.
Pohvalno omenjam, da je bila
raba lani poslanih 36 steklenic iz-
vrstna. Bolniki raznih vrst so uži-
vali esenco z najboljšim uspehom.
Neka bolnica je bila že za smrt
bolna, vsi so mislili, da mora v
malo urah umreti; toda komaj je
že okterala in čez nekoliko ur po-
pohnoma ozdravela — med tem, da
je bila poprej več dni že skoraj na
smrtni postelji. Esenca se tedaj
zaradi njenega izvrstnega vpliva
sama najbolje priporočuje.
Z odličnim spoštovanjem
Jurij Kömfg, župnik.

Kmetija na prodaj. Hiša nova. Hlev
in izbe obokane.
6 oralov njiv, nad 2 orala travnika, nad 2 orala
pašnika, vse skupaj ležeče. Posebej 12 oralov
gozda. Tudi veliko sadja. Se prodá za 1900 gld.
Prodá se tudi letošnji pridelek. Več pove posest-
nik Juri Vakovnik p. d. Seršenec v Št. Lo-
rencu, pošta Ruda pri Pliberči.

Natorna vina,
rudeča in bela,

v sodih nad 56 litrov prodaja po 14, 16,
18, 20, 22, 24, 26 kr. liter trgovec

Amand Prosen,

v kosarnskih ulicah šte. 24 v Celovcu.

Ob enem priporoča svojo zalogo
tržasklega blaga, in tudi mast, moko itd.

Kramarji, branjevci in sploh taki, ki
blago naprej prodajajo, dobijo vse ceneje.

➔ Ceniki pošiljajo se zastoj. ➔

Prav dober kup se dobi:

pšenična moka
ržena moka
hejdova moka
turšična moka
riž
oluščen ječmen
suhi črešpeljni

svinjska mast
špoh
maslo
suho meso
svinjska bedra
klobase
droži

pri

RUPERT SARIA,

zaloga moke iz parnega mlina v Raabu,
➔ v Celovcu, Burggasse št. 1. ➔

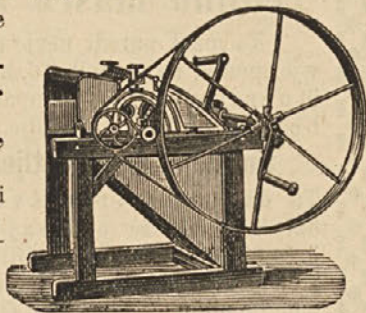
Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive,
vinske in sadne stiskalnice,
mlini za grozdje in sadje } najnovejša sestava
v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice
in vitala, stroji za
ropkanje turšice, se-
jalniki, orala itd. itd.

Sušilne pri-
rave za sadje
in sočivje.

Škoporeznice v največji
izbiri prodaja izvrstno
izgotovljene in po to-
varniških cenah

Ign. Heller, Dunaj, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji.

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

S premijami odlikovan. 1873—1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in paramente,
Dunaj, VII. Zieglergasse št. 27.

Zastopnik

Franc Brückner.

Na trdno naročbo se najvestneje izdeljujejo
vsake vrste paramenti, kakor

kazale, pluviale, dalmatike, baldahini
bandera itd. in tudi

celi ornati.